

TEMATSKI MODELI MJESNIH ZAJEDNICA

ZAGOVARANJE I PRISTUP UPRAVI

- Uvesti mehanizme praćenja provedbe zakona u dijelu koji se odnosi na MZ.
- Institucionalizirati komunikaciju i koordinaciju između MZ i lokalnih vlasti.
- Redovno i pravovremeno informisanje MZ od strane JLS.
- Ojačati ulogu MZ kao posrednika između stanovništva i JLS, te pružalaca javnih usluga.
- Jasno definisanje kriterija za pitanja koja se upućuju preko MZ prema JLS i pružiocima usluga, definisanje procedura, i rokova za slanje povratnih informacija za sve navedene usluge, uvođenje obaveza davanja odgovora na zahtjev MZ.
- Sve oblike saradnje, komunikacije i koordinacije između MZ i JLS institucionalizirati.
- Edukacije predstavnika MZ o različitim aspektima njihovog rada.
- Dati veće ovlasti MZ i pomoći da budu otvorenije prema građanima.
- Uvesti obavezu obavljanja javnih konsultacija preko MZ kod usvajanja ključnih dokumenata na nivou JLS, sa proširenim učesćem predstavnika MZ.
- Redovno konsultiranje građana na nivou MZ kroz ankete i zborove građana.
- Izgradnja većeg povjerenja u MZ i JLS kroz transparentnost i javnost rada, te depolitizaciju procesa donošenja odluka i depolitizaciju struktura na nivou MZ.
- Umrežavanje MZ u svrhu efikasnijeg i bržeg zagovaranja. Formiranje Vijeća MZ na nivou opštine.
- Probuditi interes građana kroz javnu promociju zagovaračkih aktivnosti.
- Uključiti MZ u radne grupe na nivou opštine.
- Prisustvo predstavnika MZ na sjednicama opštinskog vijeća, uz dostavljanje dnevnog reda opštinskih vijeća svim MZ.
- Održavati redovne sedmične sastanke između predstavnika MZ i koordinatora MZ u opštini.
- Formirati stalno koordinaciono tijelo sastavljeno od sekretara MZ, i imenovanje koordinatora za MZ u svim opštinama.

PRUŽANJE USLUGA

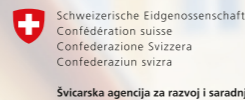
- Mjesna zajednica kao prvi nivo vlasti gdje građani mogu ostvarivati svoja prava i rješavati probleme.
- Pružanje usluga svim građanima, nevladinim organizacijama, pravnim, i privrednim subjektima.
- Olakšavanje pojednostavljenja života građana i realizacija zahtjeva građana.
- Veće ovlasti za koordinaciju između građana i viših nivoa vlasti u pogledu održavanja i uređenja lokalne infrastrukture, te izdavanja načelnih saglasnosti za urbanističke i građevinske dozvole.
- Obezbeđivanje stalnog i sistemskog finansiranja iz budžeta opštine i drugih prihoda, te veće ovlasti kroz zakon o lokalnoj samoupravi.
- Uspostavljanje formalne koordinacije i saradnje između MZ i komunalnih preduzeća, i drugih javnih ustanova.
- Koordinacija i pokretanje inicijativa za prikupljanje sredstava od privrednih subjekata za projekte koje građani iniciraju.
- Pružanje administrativnih usluga, naročito u udaljenim i nepristupačnim MZ (otvaranje mjesnih matičnih ureda). Izrada analiza isplativosti otvaranja mjesnih ureda na nivou JLS.
- Unaprijeđenje osnovnih funkcija MZ (radno vrijeme, lokacija, kontakti sa građanima, itd.).
- Organizacija edukativnih sadržaja za ugrožene kategorije.
- Uloga u zaštiti od elementarnih nepogoda, kao i pružanje pomoći i saniranje štete nakon elementarnih nepogoda.
- Vođenje evidencije o socijalno ugroženim kategorijama stanovništva i proaktivnija uloga u rješavanju njihovih problema.
- Uvođenje mehanizama za veću transparentnost i sprječavanje korupcije.
- Obezbeđivanje osnovnih higijenskih i zdravstvenih uslova za život kroz saradnju sa komunalnim preduzećima.
- Organizacija građanskih akcija, koordinacija i komunikacija.
- Redovno i detaljno informisanje građana o načinima pružanja usluga u MZ.
- Modernizacija usluga u MZ, naročito administrativnih.
- Pružanje usluga organizacije volonterskih timova.

DRUŠTVENI I KULTURNI CENTAR

- Prepoznati i podržati inicijative, angažman i aktivizam pojedinaca u MZ kao centru društvenih dešavanja u zajednici.
- Pravno regulisati korištenje prostorija MZ kao društvenog centra i centra kulture/sporta.
- Pravno regulisati angažman volontera u društvenim, sportskim i kulturnim dešavanjima.
- Definisati okvir za saradnju sa nevladinim organizacijama.
- Sistemski urediti saradnju sa školama, kulturnim i sportskim udruženjima i klubovima.
- Izdvajati namjenska sredstva za kulturna, sportska i društvena događanja.
- Depolitizacija donošenja odluka u svrhu većeg učesća građana. Veća transparentost u radu MZ.
- Promocija volonterizma i građanskog aktivizma.
- Obezbeđivanje prostora za okupljanje građana i aktivnosti njihovih udruženja.
- Povećati učesće žena u radu MZ. Uvesti principe rodnog budžetiranja i kvota za zastupljenost žena u organima MZ. Organizovati aktivnosti namijenjene isključivo ženama.
- Jačati svijest o ulozi žena na nivou lokalne i mjesne zajednice.
- Blika saradnja sa udruženjima žena. Ustupanje prostora MZ za aktivnosti žena.
- Povećati učesće mladih u radu MZ.
- Stvaranje svijesti među mladima o ulozi i važnosti MZ, i načinima na koji MZ može doprinijeti ostvarenju njihovih prava. Uvesti kvote za zastupljenost mladih u organima MZ. Obezbeđivanje sadržaja za aktivnosti mladih osoba.
- Unaprijediti saradnju sa školama.
- Uvođenje mjera za borbu protiv maloljetničke delinkvencije.
- Poboljšati uslove života penzionera i invalidnih osoba u MZ.
- Formaliziranje saradnje između MZ i udruženja penzionera i udruženja invalidnih osoba, i njihova redovna komunikacija.
- Organizovati akcije pomoći građana o načinima pružanja usluga u MZ.
- Modernizacija usluga u MZ, naročito administrativnih.
- Pružanje usluga organizacije volonterskih timova.

PROSTOR ZA UČESĆE GRAĐANA

- Podizanje svijesti o ulozi MZ u ostvarivanju interesa građana i zagovaranju za rješenje njihovih problema. Pokrenuti aktivnosti koje mogu motivirati građane da više učestvuju u radu MZ: bolji uvid u situaciju u zajednici i potrebe građana, davanje prilika građanima da utiču na određivanje prioriteta, uspostavi bolju komunikaciju i informisanost građana.
- Definisati oblike učesća građana i stvoriti pravni okvir za odgovarajuće procedure.
- Definisati ulogu zborova građana, izraditi odgovarajuća pravila i definisati pitanja o kojima se izjašnjavaju zborovi građana.
- Depolitizacija donošenja odluka u svrhu većeg učesća građana. Veća transparentost u radu MZ.
- Promocija volonterizma i građanskog aktivizma.
- Obezbeđivanje prostora za okupljanje građana i aktivnosti njihovih udruženja.
- Povećati učesće žena u radu MZ. Uvesti principe rodnog budžetiranja i kvota za zastupljenost žena u organima MZ. Organizovati aktivnosti namijenjene isključivo ženama.
- Jačati svijest o ulozi žena na nivou lokalne i mjesne zajednice.
- Blika saradnja sa udruženjima žena. Ustupanje prostora MZ za aktivnosti žena.
- Povećati učesće mladih u radu MZ.
- Stvaranje svijesti među mladima o ulozi i važnosti MZ, i načinima na koji MZ može doprinijeti ostvarenju njihovih prava. Uvesti kvote za zastupljenost mladih u organima MZ. Obezbeđivanje sadržaja za aktivnosti mladih osoba.
- Unaprijediti saradnju sa školama.
- Uvođenje mjera za borbu protiv maloljetničke delinkvencije.
- Poboljšati uslove života penzionera i invalidnih osoba u MZ.
- Formaliziranje saradnje između MZ i udruženja penzionera i udruženja invalidnih osoba, i njihova redovna komunikacija.
- Organizovati akcije pomoći građana o načinima pružanja usluga u MZ.
- Modernizacija usluga u MZ, naročito administrativnih.
- Pružanje usluga organizacije volonterskih timova.

“Jačanje uloge mjesnih zajednica u Bosni i Hercegovini” je zajednički projekat Vlade Švicarske i Vlade Švedske. Za njegovu provedbu zadužen je Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP) u BiH u partnerstvu sa Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice BiH, Ministarstvom uprave i lokalne samouprave Republike Srpske, Federalnim ministarstvom pravde, Vladom Brčko Distrikta, Savezom općina i gradova FBiH i Savezom opština i gradova RS.

www.ba.undp.org

[@UNDPBiH](https://www.facebook.com/UNDPBiH)

[#MjesneZajednice](https://twitter.com/MjesneZajednice)

Potpuni izvještaj “Nova vizija mjesnih zajednica u BiH” pogledajte na: <https://bit.ly/2IELMpz>

NOVA VIZIJA MJESNIH ZAJEDNICA U BIH

SAŽETAK

2018. godina

zajednički projekat

UNDP

- Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH
- Ministarstvo uprave i lokalne samouprave RS
- Federalno ministarstvo pravde
- Vlada Brčko distrikta BiH
- Savez općina i gradova FBiH
- Savez opština i gradova RS

Izvještaj “Nova vizija mjesnih zajednica u Bosni i Hercegovini”

21 sastanak

lokalni i regionalni nivo unutar BiH u jedinicama lokalne samouprave

jedan od

kreiranje usaglašene, inkluzivne i rodno osjetljive vizije MZ u BiH

PRINCIPI, VIZIJA I MODELI MJESNIH ZAJEDNICA

PRINCIPI MZ

- Nezavisnost
- Reprezentativnost / zastupljenost
- Inkluzija i integracija
- Odgovornost
- Koordinacija i komunikacija
- Profesionalizacija i edukacija
- Depolitizacija
- Transparentnost i javnost

VIZIJA MZ

- Usmjeren prema građanima
- Zasnovana na povjerenju građana
- Doprinosi razvoju zajednice i društva
- Spona između građana i JLS
- Omogućava povezivanje građana
- Prostor za aktivnosti građana i udruženja
- Stručna, depolitizirana i profesionalna
- Uvid u probleme zajednice i građana
- Približava društvo standardima EU

MODEL MZ

- Tematski modeli
- Organizacioni modeli
 - › Struktura, rad i finansiranje MZ
- Funkcionalni modeli
 - › Zagovaračka funkcija
 - › Pružanje usluga građanima
 - › MZ kao društveni centar i centar kulture
 - › MZ kao prostor za učesće građana

FUNKCIONALNI MODELI MJESNIH ZAJEDNICA

ZAGOVARANJE I PRISTUP UPRAVI

Monitoring/praćenje provedbe propisa	Savjetodavna uloga
Edukacija	Izveštavanje i planiranje
Konsultacije	Predvidivost, javnost, transparentnost
Institucionalizacija	Otvorena komunikacija
Inkluzivnost	Posrednička uloga
Koordinacija i komunikacija	Olakšan pristup upravi
Participacija	Povjerene/delegirane nadležnosti
Prva stepenica prema upravi	E-usluge
Pružanje povratnih informacija	Decentralizacija javnih rasprava
Partnerski odnosi	Ispitivanje javnog mnijenja
Artikulisane prijedloga	Depolitizacija procesa i struktura
Evidencija i dokumentovanje	Vraćanje povjerenja u MZ
Umrežavanje i uspostava odnosa	Transparentan izborni proces
Liderstvo u zajednici	Transparentnost u odlučivanju
Razmjena dobrih praksi	Zastupanje opšteg i lokalnog interesa
Učešće u procesu donošenja odluka	Smanjivanje uticaja političkih stranaka
Strateški i integrisan pristup	Ravnomyerna teritorijalna zastupljenost

PRUŽANJE USLUGA

Direktna komunikacija s građanima	Administrativne usluge
Potrebe stanovništva u ruralnim sredinama	Olakšan pristup javnim službama i uslugama
Analize potreba stanovništva i kapaciteta	Implementacija povjerenih poslova
Delegirane nadležnosti	Dekonzracija usluga
Profesionalizacija osoblja i rukovodstva	Prostor za edukacije
Protok informacija	Evidencije potreba za edukacijama
Kanal za komuniciranje s građanima	Preventivno djelovanje
Razvojna funkcija	Koordinacija s nadležnim javnim službama
Prikupljanje sredstava	Mapiranje resursa
Legitimitet zahtjeva	

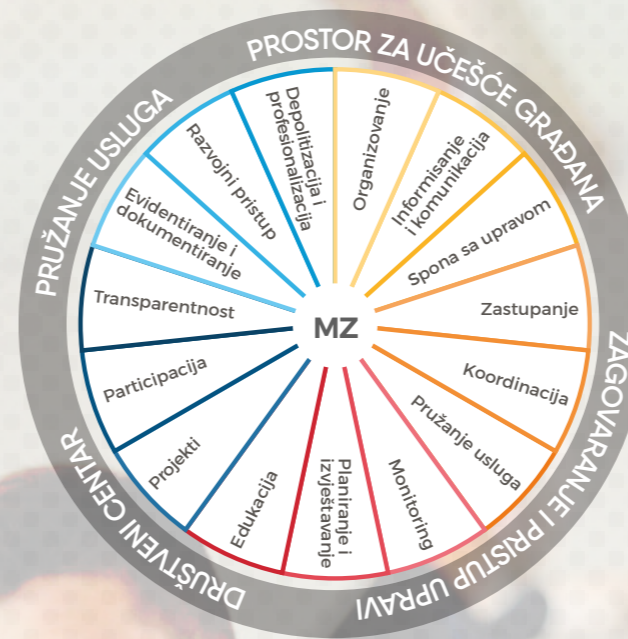
PROSTOR ZA UČEŠĆE GRAĐANA

Motiviranje građanskog aktivizma
Afirmacija građanskog aktivizma
Organizirano učešće građana
Organizirani oblik predstavljanja građana
Organizacija volonterskih akcija
Operativna podrška akcijama građana
Transparentnost i sprečavanje korupcije
Okvir za građanske akcije
Redovno informisanje građana
Zastupanje interesa manjinskih populacija
Zastupanje interesa marginaliziranih grupa
Zaštita prava žena, mladih, penzionera i njihova uključenost
Promocija društvene odgovornosti
Inkluzija

DRUŠTVENI CENTAR

Podrška inicijativama pojedinaca
Solidarnost i volonterske akcije
Saradnja s NVO
Uvid u situaciju u lokalnoj zajednici
Korištenje prostorija MZ, procedure
Saradnja s kulturnim, obrazovnim i sportskim organizacijama/institucijama
Kalendar aktivnosti
Projektni pristup
Projektna saradnja

ULOGA MJESNIH ZAJEDNICA

MODELI ORGANIZACIJE MZ

Svaka MZ ima određene specifičnosti zbog kojih budući izgled i uloga MZ trebaju biti prilagođeni potrebama stanovništva i situaciji na tom području, a onda u skladu s tim prilagoditi i sadržaje i usluge koje MZ treba da pruža.

